

Marie Sand og hendes fødehjem

Gården Sand på Holmsbu i Hurum har været ejet af samme familie siden 1700-tallet. Gårdsdriften kan dokumenteres fra 1740. Det er Even Sand, der var far til vores Marie. I hans tid havde man flere karle i tjeneste og man sagde om ham, at ”Gamle Even Sand kan mer enn sitt fadervår.” Even Sand var kendt som en hædersmand, og hvis en ung mand havde været i tjeneste hos ham behøvede han ikke andre anbefalinger.

Marie er født år 1864. Hendes ældre bror fortsatte med at bo på gården Sand på Hurum, der nu ejes af en fjern fætter, Arve Mørch. Maries far Even Sand var Arves tipoldefar. Gården Sand drives nu både som et stort landbrug og som en besøgs gård, med flere fine historiske bygninger. Gården får over 40.000 besøgende på en sommer.

Arve Mørch er meget optaget af familiens og gårdens historie og bevaringen af kultur minderne på stedet, og vil meget gerne dyrke ”Maries høje ært” på gården og lave en lille udstilling om Marie og ærten.

Så Maries ært kommer snart hjem til Maries fædrene gård.

Den videre udforskning af Maries historie er lavet af Gunn Apeland fra den norske Planteklubben som et resultat af det nordiske seminar ”Plants that tell stories” (Hillerød, november 2008). Gunn har taget nogle af Maries ærter med hjem og har dyrket dem i sommeren 2009. Gunn arbejder sammen med Arve Mørch om den videre forskning i slægtens ært.

Kilder:

Billeder og en del af teksterne er fra gården Sands hjemmeside:

<http://www.sand-gard.no/>

<http://dt.no/article/20090706/RHKULTUR/810507959/1381/RHFORSIDE>

Folketællinger, gamle kirkebøger og dåbsattester fra området

Historier om denne og andre ærters vandring fra land til land kan man læse på Norsk Genresursenters side: <http://www.skogoglandskap.no/Artsbeskrivelser/marieert>